

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Vojtěcha Šimíčka, soudkyně Michaely Bejčkové a soudce Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobkyně: **a) N. C., b) E. N. C., c) S. C.**, všechny zastoupené Mgr. Martinou Šamlotovou, advokátkou, Milady Horákové 13, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 6. 2024, č. j. OAM-1280/ZA-ZA11-VL14-2023, o nesouhlasu Krajského soudu v Ostravě-pobočka v Olomouci s postoupením věci Krajským soudem v Brně,

t a k t o :

K projednání a rozhodnutí věci **je příslušný** Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobou podanou u Krajského soudu v Brně se žalobkyně domáhají zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného, jímž žalovaný rozhodl o neudělení mezinárodní ochrany podle zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.

[2] Krajský soud v Brně dospěl k závěru, že není místně příslušný. Usnesením ze dne 30. 8. 2024 proto postoupil věc Krajskému soudu v Ostravě – pobočce v Olomouci. Ten s postoupením věci nesouhlasil a předložil věc NSS k rozhodnutí o místní příslušnosti (§ 7 odst. 6 s. ř. s.).

[3] Krajský soud v Ostravě uvádí, že ve věcech mezinárodní ochrany upravuje místní příslušnost soudu zákon o azylu. Podle § 32 odst. 3 tohoto zákona je příslušný ten soud, v jehož obvodu byl žadatel o udělení mezinárodní ochrany v den vydání rozhodnutí hlášen k pobytu. Oba soudy se shodují v tom, že dnem vydání rozhodnutí a současně rozhodným dnem pro určení místní příslušnosti soudu je v posuzované věci den 26. 6. 2024.

[4] Podle výpisu z evidenční karty žalobkyně ze dne 20. 8. 2024 měly žalobkyně hlášeno místo pobytu na adrese S. 339, K., a to v období od 6. 12. 2023 do 31. 12. 2023. Ze spisového materiálu tedy přímo nevyplývá, na jaké adrese byly žalobkyně ke dni vydání rozhodnutí hlášeny k pobytu, či kde skutečně pobývaly. Krajský soud v Brně absenci tohoto údaje vykládá v tom smyslu, že není směrodatný a lze dovodit, že žalobkyně pobývaly na dané adrese i po 31. 12. 2023, a to i včetně dne vydání rozhodnutí.

[5] Podle Krajského soudu v Ostravě však tento závěr nemá oporu ve spisu. O změnu místa hlášeného pobytu se podle § 77 odst. 2 zákona o azylu žádá písemně a žadatel je povinen uvést mimo jiné předpokládanou dobu pobytu. Zápis údajů do evidence znamená, že s těmito údaji ministerstvo vyslovilo souhlas. Poznámka v evidenční kartě ohledně data ukončení pobytu („do 31. 12. 2023“) je tak podstatná. Z toho, že žádné další místo hlášeného pobytu už v evidenční kartě není, nelze usuzovat, že žalobkyně na uvedené adrese pobývaly i v den vydání rozhodnutí. Z omezení doby hlášeného pobytu lze naopak usuzovat, že tato adresa není místem hlášeného pobytu žalobkyň podle § 77 odst. 2 cit. zákona.

[6] Podle Krajského soudu v Ostravě neměly žalobkyně v den vydání rozhodnutí hlášen pobyt na žádné adrese. Za této situace nelze místní příslušnost určit podle § 32 odst. 3 zákona o azylu (usnesení NSS ze dne 7. 8. 2019, čj. Nad 136/2019-83). Nelze-li příslušnost určit podle zvláštního pravidla, použije se obecné pravidlo vyjádřené v § 7 odst. 2 s. ř. s. Podle něj je místně příslušný Městský soud v Praze, jelikož do jeho obvodu spadá sídlo správního orgánu, který ve věci rozhodoval v prvním stupni (ministerstvo).

[7] Nejvyšší správní soud posoudil obsah návrhu a shledal jej nedůvodným.

[8] NSS se dne 25. 9. 2024 telefonicky obrátil na advokátku žalobkyň s dotazem ohledně jejich aktuálního místa pobytu. Zjistil, že žalobkyně trvale pobývají i nadále na adrese S. 339, K.. Žalobkyně tak jen nepožádaly ministerstvo o aktualizaci údajů o místě a trvání pobytu v evidenční kartě, přičemž advokátka soudu sdělila, že bude žalobkyně informovat, aby tak učinily.

[9] Tato skutečnost je podstatná pro určení místní příslušnosti soudu, jenž bude rozhodovat o podané žalobě. Jestliže žalobkyně podle záznamů v evidenční kartě na této adrese pobývaly do 31. 12. 2023 a podle aktuálně dostupných informací tam pobývají i nyní, lze dovodit, že jejich pobyt byl totožný rovněž v den vydání rozhodnutí, tedy 26. 6. 2024.

[10] NSS si je vědom své dřívější judikatury, z níž Krajský soud v Ostravě vycházel. Pokud by tedy i v nynější věci NSS následoval závěr usnesení Nad 136/2019, místně příslušným soudem by pravděpodobně skutečně byl Městský soud v Praze. Pravidla místní příslušnosti jsou však mimo jiné „výrazem zásady procesní ekonomie. Účastníkům řízení mají pravidla místní příslušnosti za cíl zajistit místní a časovou dostupnost soudu v jejich blízkosti“ (usnesení rozšířeného senátu ze dne 20. 11. 2018, č. j. Nad 99/2018-75, bod 41). Proto NSS považuje opětovné postoupení věci dalšímu (celkově už třetímu) soudu za nadbytečné a rozporné se zásadou procesní ekonomie – zvláště v situaci, kdy podle zjištěných informací o místě pobytu žalobkyň fakticky trvají předpoklady pro určení místní příslušnosti podle § 32 odst. 3 zákona o azylu. Žalobkyně totiž měly do konce roku 2023 hlášen pobyt v K., pobývají tam i nadále a nevyšlo najevo, že by snad v mezidobí místo pobytu změnily. Právě v tomto pohledu se jejich situace liší od případu posuzovaného v usnesení Nad 136/2019, kde sám žalobce uváděl v rozhodné době různé své adresy; navíc panovaly pochybnosti i o tom, zda se na původně hlášeném místě vůbec zdržoval. V nynější věci je tedy třeba vycházet z posledního známého místa hlášeného pobytu žalobkyň. Protože je tímto místem K., místně příslušným soudem je Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci.

[11] NSS uzavírá, že nesouhlas Krajského soudu v Ostravě s postoupením věci není důvodný. K projednání a rozhodnutí věci je příslušný právě tento krajský soud. Rozhodnutím NSS o této otázce jsou soudy vázány.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

pokračování

Nad 146/2024 - 44

V Brně dne 3. října 2024

Vojtěch Šimíček
předseda senátu